

# РЕШЕНИЕ

№ 5

гр. Търговище, 28.01.2022 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – ТЪРГОВИЩЕ** в публично заседание на първи декември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: ТАТЯНА Д. ДАСКАЛОВА

Членове: АНГЕЛ Г. ПАВЛОВ  
МИРОСЛАВ Н. МИТЕВ

при участието на секретаря АНАТОЛИЯ Д. АТАНАСОВА  
като разглежда докладваното от МИРОСЛАВ Н. МИТЕВ Въззивно  
наказателно дело от общ характер № 20213500600177 по описа за 2021  
година

Производството е по реда на чл. 313 и сл. от НПК.

С Решение № 60132 от 14. 07. 2021 год. на ВКС на Р. България е възобновено ВНОХД № 235/2010 год. по описа на Окръжен съд – Търговище, с което е ОТМЕНЕНО Решение № 146/22. 10. 2010 год. по ВНОХД № 235/2010 год. по описа на съда в **частта**, с която е изменена присъда № 238/01. 09. 2010 год., постановена по НОХД № 128/2010 год. на Районен съд – Попово и деянията на Р. М. Й. и АТ. М. Й. са преквалифицирани от престъпления по чл. 166, вр. чл. 20, ал. 2 НК, в такова по чл. 166, вр. чл. 20, ал. 2, вр. чл. 18, ал. 1, пр. 1 от НК и в **частта** с която е потвърдено приложението на чл. 23, ал. 1 от НК по отношение на Р. М. Й.. ВКС върнал делото за ново разглеждане от друг състав на Окръжен съд – Търговище.

ВНОХД № 235 по описа на Окръжен съд – Търговище за 2010 год. било образувано по жалби, подадени от адвокат Д. от АК – Търговище, служебен защитник на подсъдимите Р. М. Й. и АТ. М. Й., срещу присъда № 238, постановена по НОХД № 128/2010 год. по описа на Районен съд – Попово, с която същите били признати за виновни по обвинение за извършено в съучастие престъпление по чл. 166 от НК, а само подс. Р.Й. – и за престъпление по чл. 174а, ал. 2 от НК. Районен съд – Попово наложил следните наказания : За деянието по чл. 166 от НК на подс. Р.Й. – ЕДНА ГОДИНА лишаване от двобода, а на подс. А.Й. – на осн. чл. 78а НК –

административно наказание – глоба - в размер на 4000 лева. За деянието по чл. 174а от НК на подс. Р.Й. било наложено наказание от ШЕСТ месеца лишаване от свобода, като на осн. чл. 23, ал. 1 от НК му било определено общо наказание – в размер на по – тежкото – от така определените две, а именно – ЕДНА ГОДИНА лишаване от свобода, което наказание било отложено на осн. чл. 66, ал. 1 НК за срок от ТРИ ГОДИНИ, считано от влизане на присъдата в сила. Двамата подсъдими били признати от първоинстанционният съд за НЕВИНОВНИ, респ. ОПРАВДАНИ по предявеното с ОА обвинение по чл. 325, ал. 1 във вр. с чл. 26 и чл. 20, ал. 2 от НК./В тази част присъдата не е обжалвана пред ОС – Търговище./ С присъдата си съдът се произнесъл по въпроса за разнските и веществените доказателства.

С Решение № 146, постановено на 22. 10. 2010 год. състав на Окръжен съд – Търговище изменил присъдата на Районен съд – Попово в частта, с която подсъдимите Р.Й. и А.Й. били признати за виновни в ТОВА, че през м. септември 2009 год. в с. Славяново, общ. Попово, в съучастие като съизвършители, образували политическа партия „М....“ на религиозна основа, като преквалифицирал деянието от довършено престъпление по чл. 166, вр. чл. 20, ал. 2 от НК, в престъпление приключило в стадия на **недовършен опит** – по чл. 166 във връзка с чл. 18, ал. 1, предложение първо във връзка с чл. 20, ал. 2 от НК.

Въз основа ОТМЕНИТЕЛНОТО Решение № 60132 от 14. 07. 2021 год. на ВКС на Р. България за възобновяване на ВНОХД № 235/2010 год. по описа на Окръжен съд – Търговище, е образувано настоящото въззивно производство, като ВНОХД № 177 по описа на съда за 2021 година.

Редовно призовани /чрез упълномощен защитник/, подсъдимите не се явяват. Редовно призованият защитник – адв. П.П. от АК – София, не се явява. Депозирана е молба в която се сочат здравословни проблеми, без да са представени конкретни доказателства.

В с. з. представителят на Окр. прокуратура изрази становище за отмяна на процесната присъда и прекратяване на наказателното производство поради изтекла давност – чл. 334, т. 4 вр. чл. 24, ал. 1, т. 3 от НПК. Алтернативно се пледира за малозначителност на деянието и приложение на чл. 9, ал. 2 НК.

След цялостна преценка на материалите по делото, настоящия състав прие за установено следното:

Както беше отбелязано по – горе, пред Районен съд – Попово НОХД № 128/2010 год. било образувано въз основа внесен от Районна прокуратура – Попово обвинителен акт срещу:

Р. М. Й. с три отделни обвинения – по чл. 166 във връзка с чл. 20, ал. 2 НК, по чл. 174а, ал. 2 от НК и по чл. 325, ал. 1 във връзка с чл. 26 и чл. 20, ал. 2 от НК,

и срещу АТ. М. Й. – две обвинения – по чл. 166 във връзка с чл. 20, ал. 2

от НК и по чл. 325, ал. 1 във връзка с чл. 26 и чл. 20, ал. 2 от НК.

Първоинстанционният съд, след преценка и обстоен анализ на събраните доказателства, приел за установена фактическа обстановка, която се споделя от въззивната инстанция, не се спори от страните, и най - общи линии е следната:

Подс. Р.Й. живеел в с. Славяново, общ. Попово, а развивал частен бизнес в Кралство Белгия, и това налагало чести задгранични пътувания. Подс. А.Й. - брат на подс. Р.Й., живеел в гр. София, занимавал се частен бизнес чрез търговските дружества ЕТ „Фреш-еър” и „Фреш-еър”ЕООД.

Повече от 10 години /към 2010 год./ подс. Р. Й. бил напуснал Р. България, установил се в Кралство Белгия, където започнал да развива свой бизнес, явно успешен, което много скоро се отразило положително върху имотното му състояние. Наред с това, подс. Р. Й. станал силно религиозен, вярващ мюсюлманин и решил да започне активни действия по защита правата на мюсюлманите в Р. България. През 2008 год. заедно с брат си - подс. Ат. Й. регистрирали юридическо лице с нестопанска цел - сдружение „СЕЛЯМ”. Основната му цел била: „Разясняване правата и задълженията на мюсюлманите като граждани на Р. България, решаване на проблемите на мюсюлманската общност в Р. България, пълно интегриране на мюсюлманската общност в държавата.” Декларирайки законни средства за осъществяването на дейността си, сдружение „СЕЛЯМ” стартирало дейността си с незаконен акт - строителство на Клуб за приятелство в центъра на с. Славяново без съответно разрешение и строителни книжа.

През месец юни 2009 год. двамата подсъдими решили да изградят мемориал на загиналите по време на Руско - Турската война неznайни турски войни. Паметникът щял да бъде изграден в с. Славяново, общ. Попово в частен имот находящ се на ул.„Тотю Събков” № 29, собственост на „Юзеиrow - 3” ЕООД, представлявано от подс. Р. Й.. Строителството започнало в края на м. юни 2009 год. без строително разрешение и книжа, като за около 5 дни строежът, представляващ пресечена пирамида от суха каменна зидария с основи 3 x 3 м. и височина от 5. 00 м. бил завършен. На върха му бил монтиран метален обелиск с формата на полумесец и впоследствие вграден в него християнски кръст. Строежът се ръководел от св. Муса Хюсеинов, който бил вписан като управител на „Юзеиrow - 3” ЕООД.

В края на м. юни 2009 год. хора от селото съобщили на кмета на с. Славяново, че се извършва строителство на паметник в чест на „неznайния турски войн”, при което кметът отишъл и извършил проверка на място. Провел разговор със св. Хюсеинов, който отново потвърдил, че за изграждане на обекта няма никакво строително разрешение и документи, при което кметът уведомил Районна прокуратура Попово и отдел „ТСУ” при Община - Попово. Още на другият ден двама служители от Общината посетили строежа и връчили протокол на св. Хюсеинов за спирането му. Въпреки това, по изрично разпореждане на подс. Р. Й., строителните работници, ръководени от

св. Хюсеинов не преустановили строителството. Строителството на паметника събудило първоначално любопитство, а после и недоволство сред жителите на с. Славяново, което намерило отражение в жалба до Главния прокурор на РБ, препратена по компетентност на РПр - Попово. Напрежението продължило да се задълбочава от друга скандална проява на подс. Р. Й., който след като разбрал за недоволството на съселяните си наредил на св. Хюсеинов да съчетае полумесеца, поставен на върха на пирамидата, с християнски кръст. През м. септември 2009 год. изграденият паметник на „незайнния турски войн“ станал достояние и скандализирал цялата българска общественост чрез разгласяването му от националните медии, което съвпаднало като време с поредната незаконна проява, този път на двамата подсъдими - учредяването на партия на верска основа, обявено от тях за 26. 09. 2009 год., за което били разлепени съобщения в няколко села от област Търговище.

Идеята на подсъдимите била да се проведе своеобразно учредително събрание - по смисъла на чл. 12 от ЗПП - за създаване на партия „М....“, а при невъзможност от събиране на кворум, масовото мероприятие щяло да се отчете като празник по случай „Рамазан байрам“. Двамата подсъдими в качеството си на организатори не спазили формалните изисквания на Закона за събранията, митингите и манифестациите за свикване събрание на открито - чл. 8 - който въвеждал уведомителен режим в тези случаи, посредством уведомяване на кмета на общината. След като разбрали за намеренията им, служители от РУ - Полиция Попово предприели съответни адекватни действия. Рано сутринта на 26. 09. 2009 год. св. И. Александров изрично предупредил подс. Р. Й., че провеждането на насроченото учредително събрание следва да стане в съответствие с изискванията на ЗСММ, за което съставил и протокол за предупреждение по ЗМВР, който бил подписан от подсъдимия без възражения. Пред Александров подс. Р. Й. потвърдил, че събраниято е за учредяване на политическа партия, ако се събере необходимия кворум от 500 човека и потвърдил, че в противен случай събраниято щяло да премине като празник на селото с концерт на певицата Софи Маринова, която била ангажирана за проявата.

С оглед осигуряване на по - голям брой участници за провежданото мероприятие подсъдимите се свързали със св. Ш. Хамди, собственик на ЕТ „П....“ Търговище, занимаващ се с транспортна дейност. След съответно заплащане търговецът се задължил да транспортира хора по списък от търговишките села до с. Славяново, общ. Попово. Бил осъществен превоз с три автобуса. Всички новопристигнали в с. Славяново /около 300 - 350 човека/ били насочвани към тъй наречения „К...“, пред който бил изграден подиум - импровизирана сцена - от който певицата Софи Маринова щяла да изпълнява концертна програма. За опазване на общественият ред и недопускане на ескалиране на напрежението на религиозна основа, в РУ ”Полиция” Попово били изпратени общо 32 полицейски служители. Празничният концерт започнал в 14 ч. с песни на Софи Маринова, която

около 14.30 ч. обявила кратка почивка. След като слязла от подиума, там се качил св. Марио Топов, който бил ангажиран от подсъдимите като водещ на учредителното събрание. Св.Топов започнал да чете на български език предварително подготвения от подсъдимите сценарий, който се превеждал и на турски език от специално наето лице. Водещият Топов обявил, че събранието е за учредяване на партия „М....” и съобщил имената на членовете на ръководството ѝ - УС и КС, в т.ч. двамата подсъдими, тяхната сестра Д. Й.а, Съби Чакъров, св. М. Хюсеинов и св. О. Мустафов, които един по един се качвали на подиума.

В момента, в който подс. Р. Й. се качил на подиума, св. Пл. Павлов - служител от Община Попово му връчил заповед № 902/26. 09. 2009 год. на кмета на Община – Попово, издадена на основание чл. 13, ал. 1 от ЗСММ - за прекратяване събранието. Подс. Р. Й. се запознал със съдържанието на заповедта, демонстративно я прибрал в джоба си и събранието продължило. Събранието провело гласуване „за” учредяване на партията, и избор на членовете на управителните органи, това станало като хората от тълпата вдигали ръце. Св. Топов обявил създаването на новата партия, след което прозвучал и химна и — турският военен марш „Чеддин Деде”. Веднага след това подсъдимите пристъпили към пресконференция в техния „К...”, на която на журналисти бил предоставен уставът на партията. В неговият чл. 1, ал. 1 било отразено, че партията „е сдружение от личности, приели морално етичните норми на исляма, като поведение и начин на живот за себе си”, а като основна цел се посочвало - в чл. 1, ал. 2 - че партията „чрез утвърждаване на мюсюлманските добродетели в обществото щяла да гарантира личната свобода на гражданите”. Още при първоначалният прочит на присъстващите журналисти направило впечатление и се създадо убеждение, че член на партията може да бъде всеки български гражданин, „...които е приел ислямските принципи за поведение и морал за водещи в своя живот”, като от друга страна обаче не се посочвало кои са тези етични норми на исляма, мюсюлмански добродетели и ислямски принципи на поведение, които трябва да съблюдават бъдещите членове на партията. На пресконференцията подсъдимите си позволили да „разширят” приложното поле на визираните в устава цели, като декларирали, че цел на партията ще бъде и „налагането на мюсюлманската култура”. Партията щяла да защитава правата на мюсюлманите в България, които поради религиозната си принадлежност били разглеждани като специална категория български граждани със специални, в частност накърнени и нуждаещи се от защита права. След това подс. Р. Й. категорично заявил, че потенциалът като симпатизанти и членове на тяхната партия са мюсюлмани, роми и „уста миллет”.

Това е фактическата обстановка приета от първостепенният съд. Както беше отбелязано по – горе, тя не се спори, изведена е от събраните писмени и гласни доказателства.

Въз основа на това Районен съд – Попово признал подсъдимите за

виновни по предявените им обвивения, като наложил следните наказания : За деянието по чл. 166 от НК на подс. Р.Й. – ЕДНА ГОДИНА лишаване от двобода, а на подс. А.Й. – на осн. чл. 78а НК – административно наказание – глоба - в размер на 4000 лева. За деянието по чл. 174а от НК на подс. Р.Й. било наложено наказание от ШЕСТ месеца лишаване от свобода, като на осн. чл. 23, ал. 1 от НК му било определено общо наказание – в размер на по – тежкото – от така определените две, а именно – ЕДНА ГОДИНА лишаване от свобода, което наказание било отложено на осн. чл. 66, ал. 1 НК за срок от ТРИ ГОДИНИ, считано от влизане на присъдата в сила. Двата подсъдими били признати от първоинстанционният съд за НЕВИНОВНИ, респ. ОПРАВДАНИ по предявеното с ОА обвинение по чл. 325, ал. 1 във вр. с чл. 26 и чл. 20, ал. 2 от НК./В тази част присъдата не е обжалвана пред ОС – Търговище./ С присъдата си съдът се произнесъл по въпроса за разносните и веществените доказателства.

На по – късен етап, във въззивното производство, състав на Окръжен съд – Търговище постановил Решение № 146 от 22. 10. 2010 год. с което изменил присъдата на Районен съд – Попово в частта, с която подсъдимите Р.Й. и А.Й. били признати за виновни в ТОВА, че през м. септември 2009 год. в с. Славяново, общ. Попово, в съучастие като съизвършители, образували политическа партия „М....“ на религиозна основа, като преквалифицирал деянието от довършено престъпление по чл. 166, вр. чл. 20, ал. 2 от НК, в престъпление приключило в стадия на **недовършен опит** – по чл. 166 във връзка с чл. 18, ал. 1, предложение първо във връзка с чл. 20, ал. 2 от НК.

С Решение на ЕСПЧ от 03. 09. 2020 год. по делото „Й.и срещу България“ по НОХД № 128/2010 год. на Районен съд – Попово, респ. ВНОХД № 235/2010 год. на Окръжен съд - Търговище е установено нарушение на правото на свободно сдружаване по чл. 11 от ЕКЗПЧОС.

В Решението се сочи, че фактически жалбоподателите не са приключили процедурата по регистрацията на политическа партия „М....“ съгласно националното си /Българско/ законодателство, поради което е било невъзможно партията да съществува и да упражнява своята дейност. Това е причината Съдът да приеме, че търсения от властите резултат – да се осигури мирно съвместно съществуване на различните етнически и религиозни групи в България е бил постижим чрез съществуващата процедура по регистрация на политическата партия – с отказ да бъде извършена регистрацията, а също и с възможността за последващо прекратяване на партията като противоконституционна, с решение на КС.

Съдът приел, че в конкретния случай са важни не тежестта на наложените наказания, а самият факт, че срещу жалбоподателите Й.и са проведени наказателни производства, които са довели до установяване на вина и налагане на наказания. Сочи се, че постановяване на присъда е една от най – сериозните форми на намеса в правото на свобода на изразяване и в правото на свободно сдружаване - една от целите на което е защитата на

мненията и свободата на изразяването им, особено по отношение на политическите партии. Затова съдът приел, че провеждането на наказателно производство срещу жалбоподателите за опит за създаване на политическа партия, довело до решение за признаването им за виновни и налагане на наказание, е представлявало особено сериозен отговор от страна на властите, който не е бил необходим в едно демократично общество, и с него е нарушено правото на свободно сдружаване по чл. 11 от Конвенцията.

Престъплението по чл. 174а, ал. 2 от НК за което Р. Й. също е бил признат за виновен и наказан, не е било предмет на обсъждане от ЕСПЧ, който се е занимавал единствено с осъществяването от българската държава наказателно преследване /и на двамата подсъдими/ за престъпление по чл. 166, вр. чл. 20, ал. 2 от НК.

ВКС въз основа Решение № 60132 от 14. 07. 2021 год. възобновил ВНОХД № 235/2010 год. по описа на Окръжен съд – Търговище ОТМЕНЯЙКИ го в частта, с която е изменена присъда № 235/01. 09. 2010 год. постановена по НОХД № 128/2010 год. на РС – Попово и деянията на Р.Й. и А.Й. са преквалифицирани от престъпление по чл. 166, вр. чл. 20, ал. 2 НК в такова по чл. 166, вр. чл. 20, ал. 2, вр. чл. 18, ал. 1 пр. Първо от НК и в частта с която е потвърдено приложението на чл. 23, ал. 1 НК по отношение на Р.Й..

Спрямо подс. А.Й. производството е възобновено в съответствие с чл. 426, вр. чл. 347, ал. 2 от НК.

Съобразявайки всичко изложено до тук, въззивната инстанция намира, че присъдата на Районан съд – Попово с която подсъдимите Р. Й. и А. Й. са признати за виновни за извършено престъпление по чл. 166 във връзка с чл. 20, ал. 2 от НК и в частта, в която е приложен чл. 23, ал. 1 НК следва да бъде отменена.

Наказанието което законодателят е предвидил в текста по чл. 166 от НК като размер е до три години лишаване от свобода. Деянието, предмет на процесното наказателно производство по делото е осъществено през м. септември 2009 год. или от момента на осъществяването му са изминали повече от 12 години. Т. е. изтекли са сроковете, предвидени в чл. 82, ал. 1 т. 4 и ул. 4 от НК, а чл. 79, ал. 1, т. 2 от НК изключва наказателно преследване и изпълнение на наказанието когато е изтекла предвидената от закона давност.

Затова съдът намира, че в случая са на лице предпоставките на чл. 334, т. 4 във връзка с чл. 24, ал. 1, т. 3 от НПК – наказателната отговорност е погасена поради изтичане на предвидената в закона давност и делото следва да бъде прекратено.

Водим от горното, съдът

## **РЕШИ:**

**ОТМЕНЯ** присъда № 238 от 01. 09. 2010 год. постановена по НОХД №

128 по описа за 2010 год. на Районен съд – Попово в частта в която подсъдимите Р. М. Й. и АТ. М. Й. са ПРИЗНАТИ за ВИНОВНИ за това, че през месец септември 2009 година в с. Славяново, общ. Попово, в съучастие като съизвършители, образували политическа партия „М....“ на религиозна основа, както и в частта с която на подсъдимия Р. М. Й. е определено общо наказание по реда на чл. 23, ал. 1 НК, като **ПРЕКРАТЯВА** производството по делото на основание чл. 334, т. 4 във връзка с чл. 24, ал. 1, т. 3 от НПК.

**РЕШЕНИЕТО** подлежи на обжалване и протест в петнадесет дневен срок от съобщаване на страните пред ВКС.

**Председател:** \_\_\_\_\_

**Членове:**

1. \_\_\_\_\_

2. \_\_\_\_\_